

نیروی انسانی، تجهیزات و محتوا، سه مقوله مورد نیاز درس تربیت بدنی

گفت و گو با معاونت تربیت بدنی و سلامت آموزش و پرورش استان همدان

عباس قشمی میمند

اشاره

برای شروع بحث، لطفاً درباره ارتباط معنایی یا تفاوت واژه‌های ورزش و تربیت بدنی، مطالب خودتان را بیان کنید؟

اگر بخواهم آموخته‌های خودم را درباره تفاوت معنایی ذکر شده بیان کنم باید از یک طیف بازی تا تربیت بدنی صحبت کنم. در دوران طفولیت تا بزرگسالی هر فردی برای تفریح و سرگرمی ممکن است مشغول یک فعالیت غیرسازمان یافته در عرصه تحرک بدنی شود که می‌توانیم این فعالیت را بازی تلقی کنیم. در ورزش از عرصه آماتوری، همگانی تا قهرمانی و حرفه‌ای یک مسیر پیچیده و متنوع وجود دارد که قابل احترام و مقدس است و چیزی که در اغلب کشورهای دنیا پیگیری می‌شود همین معنای ورزش است. افراد پس از شروع دوره آماتوری و در طی سال‌ها با فراگیری فنون و قوانین در هر رشته و با توجه به محدودیت‌های جسمانی و فیزیولوژیکی، مسیر حرفه‌ای تا قهرمانی را طی می‌کنند و این چیزی است که در کشور ما نیز رواج دارد. به هر ترتیب افراد ورزش می‌کنند تا سالم باشند، اوقات فراغت آن‌ها پر شود و از

روز شنبه بیست و سوم شهریور ماه ۹۸ مهمان عبدالله جعفری معاونت تربیت بدنی و سلامت اداره کل آموزش و پرورش استان همدان بودیم. جعفری تحصیلات کارشناسی خود را در سال ۱۳۷۵ در دانشگاه بوعلی سینای همدان به صورت تربیت دبیر در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی آغاز و از سال ۱۳۷۹ به صورت رسمی وارد آموزش و پرورش شده است. بنا به گفته عبدالله جعفری، دوران معلمی وی در مناطق محروم استان همدان شروع و تقریباً در تمامی رده‌های آموزش و پرورش به صورت سلسله‌مراتبی مشغول بوده است. در سال ۱۳۸۱ در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه پیام نور تهران پذیرفته شده و در سال ۱۳۸۳ از پایان‌نامه ارشد خود در حوزه مدیریت ورزشی دفاع کرده است. حاصل ازدواج ایشان در سال ۱۳۸۳، دو فرزند پسر است که علاقه‌مند به ورزش شنا هستند.

آنچه در زیر می‌خوانید حاصل گفت‌وگوی گرم و صمیمانه مجله رشد با آقای جعفری در قالب گزارش عملکرد معاونت تربیت بدنی و سلامت اداره کل آموزش و پرورش استان همدان است.

شما به بحث نیروی انسانی اشاره داشتید. لطفاً دربارهٔ وضعیت درس تربیت بدنی در استان همدان به لحاظ ساختار و نیروی انسانی صحبت کنید؟

خوشبختانه تربیت بدنی در ساختار نظام آموزشی به عنوان یک درس و نه یک فعالیت فوق برنامه دیده شده است و این خیلی حائز اهمیت است. با وجود این، تربیت بدنی برای رسیدن به اهداف خودش باید به سه مقولهٔ مهم به عنوان ابزار کار توجه کند. وجود نیروی انسانی توانمند، آموزش دیده و مجرب، فضا و تجهیزات مورد نیاز و در نهایت وجود محتوا و یک برنامهٔ تخصصی سه مقوله‌ای هستند که درس تربیت بدنی باید به آن‌ها توجه کند.

در استان همدان در مقوله نیروی انسانی، حدود هشتصد نیروی انسانی فهیم و فرهیخته در درس تربیت بدنی مشغول آموزش و تربیت دانش آموزان هستند که حدود پنجاه نفر در بدنهٔ کارشناسی ادارات و حدود پنجاه نفر در بدنهٔ مدیریتی فضاهای ورزشی مشغول اند و تمام هدف ما مبتنی بر ترغیب همکاران برای عدم خروج از حوزهٔ تخصصی درس تربیت بدنی در بدنهٔ آموزش و پرورش بوده است. در حوزهٔ سلامت نیز حدود هفتاد مراقب سلامت داریم که در این قسمت با چالش کمبود نیروی انسانی روبه‌رو هستیم. البته در بخش تربیت بدنی با وجود کمبود حدود یکصد معلم تربیت بدنی، با کمترین چالش در استان مواجهیم و چالش اصلی ما در بخش سلامت است. از سال ۱۳۸۹ که یک فراخوان و جذب سراسری شکل گرفت، حدود ۳۵۰ آموزگار درس تربیت بدنی جذب آموزش و پرورش استان شدند که اغلب آن‌ها در قسمت آموزش ابتدایی مشغول اند. در این فرصت باید عنوان کنم یکی از مزیت‌های درس تربیت بدنی در نظام جمهوری اسلامی ایران، توجه به آموزش سنین پایه در مدارس به عنوان دورهٔ طلایی است و به نظرم بهترین معلمان ما نیز باید در این دوره مشغول آموزش شوند. ترکیب جنسی معلمان تربیت بدنی استان تقریباً بین خانم‌ها و آقایان برابر است. البته تعداد خانم‌ها کمی بیشتر است، ولی ترکیب دانش‌آموزی استان متوازن است.

در مقولهٔ فضا و تجهیزات، امروزه برای پرداختن به آموزش تربیت بدنی در مدارس معمولاً از حیاط مدرسه استفاده می‌شود، ولی نیازمند فضاهای تخصصی هستیم، به خصوص اینکه استان همدان در منطقه‌ای کوهستانی در غرب کشور واقع است و از همین روزهای آغازین سال تحصیلی،

طریق ورزش به مسائل اقتصادی دست یابند و در مجموع خیلی از عوامل در پرداختن افراد به ورزش دخیل است. حضور ورزش و نقش‌آفرینی آن در مقولهٔ تربیت نیز مهم است، یعنی مسیری که فطرت انسان را به سمت کمال هدایت می‌کند و در فرهنگ کشورهای مختلف و به‌ویژه در دین اسلام بر آن تأکید شده است. فحوای کلام قرآن این است که انسان آفریده شده تا به کمال برسد و هر چند کمال روحی او مدنظر است ولی رسیدن به این کمال در حد زیادی با داشتن بدن سالم نسبت دارد و از این جهت است که ورزش جهت تربیت و تقویت قوای جسمانی مهم می‌شود. خوشبختانه در آموزش و پرورش به عنوان یکی از متولیان اصلی آموزش در کشور، یکی از مقوله‌های قوی مورد توجه برای پرورش دانش‌آموزان، مقولهٔ تربیت بدنی است. در تربیت بدنی، فعالیت‌های سازمان‌یافته به رشد و توسعه و تحقق کمال در انسان کمک می‌کنند و سند تحول بنیادین به عنوان یک سند بالادستی در آموزش و پرورش و با گذشت حدود یک دهه از رونمایی آن، تربیت را به عنوان هدف والا منظور داشته و بر آموزش مقدم دانسته است.

لطفاً دربارهٔ تاریخچه و وضعیت درس تربیت بدنی در مدارس استان همدان صحبت کنید؟ چه کسانی در حوزهٔ تربیت بدنی در آموزش و پرورش استان پیشگام بوده‌اند؟

در این فرصت باید از پیش‌کسوتان ورزش که بر گردن همه حق دارند تشکر کنیم. در استان همدان همراه و همگام با سایر نقاط کشور، بیش از نه دهه است که تربیت بدنی در مدارس رواج دارد، یعنی از همان زمان شروع تعلیم و تربیت رسمی در مدارس استان، خوشبختانه یکی از حوزه‌های اصلی توجه به ترتیب بدنی و حتی سلامت بوده است. در موزهٔ آموزش و پرورش همدان که به همت پیش‌کسوتان ورزش استان از حدود پنج سال پیش راه افتاده، اسناد مختلفی از تاریخ تعلیم و تربیت استان جمع‌آوری شده است. سال گذشته به همت آقای عباس زند از پیش‌کسوتان فرهنگی استان، یکی از معتبرترین اسناد فرهنگ و تاریخ تعلیم استان رونمایی شد. کتاب معتبر فرهنگ و تعلیم همدان در بخش ورزشی خود، در قسمتی مختصر به افراد تأثیرگذار در استقرار درس تربیت بدنی در استان همدان اشاره کرده است و امیدواریم که با همت پیش‌کسوتان در حوزهٔ تربیت بدنی و سلامت بتوانیم یک کتاب یا یک مجموعهٔ ارزشمند دربارهٔ تاریخ تربیت بدنی و سلامت استان گردآوری کنیم.

در استان همدان در مقوله نیروی انسانی، حدود هشتصد نیروی انسانی فهیم و فرهیخته در درس تربیت بدنی مشغول آموزش و تربیت دانش آموزان هستند

دانش‌آموزان و همکاران دبیر با سختی‌های زیادی مواجه‌اند تا در حیات مدرسه یا یک فضای روباز و غیرایده‌آل به آموزش درس تربیت‌بدنی بپردازند. در استان همدان ۱۲۰ فضای ورزشی اعم از سالن‌های استاندارد، سالن‌های آموزشی و روباز و سرپوشیده وجود دارد و تا امروز متأسفانه فاقد استخر ویژه دانش‌آموزان و فرهنگیان در استان بودیم که این نوید را می‌دهیم در آینده‌ای نزدیک دو استخر از ده استخر در حال احداث آموزش و پرورش تکمیل می‌شود و در اختیار دانش‌آموزان و فرهنگیان قرار می‌گیرد. البته سه استخر نیز پیشرفت خوبی دارند و ان‌شاءالله خبرهای خوبی، البته بعد از گذشته یک دهه از کلنگ‌زنی این مجموعه استخرها برای فرهنگیان استان خواهیم داشت.

میزان سرانه ورزشی مورد نیاز استان با وجود این ۱۲۰ فضای ورزشی، حدود ۴۳ سانتی‌متر مربع است که نسبت به ۲۸۵ هزار دانش‌آموز، رقم ناچیزی است و این نکته را باید متذکر شوم که تنها ۱۷ سانتی‌متر از این ۴۳ سانتی‌متر سرانه ورزشی، فضای سرپوشیده است و بقیه شامل فضاهای روباز، زمین‌های چمن و غیره است. حدود ۸۰ تا از فضاهای ورزشی استان به سالن‌های ورزشی در تیپ‌های مختلف به ویژه شش‌صد متر مربعی اختصاص دارد که در قالب سالن و در جوار مراکز آموزشی در طی سالیان اخیر ساخته شده‌اند. در بحث نگاه عادلانه به تأمین تجهیزات بین مناطق مختلف استان، نگاه ما مبتنی بر نگاه تقویت مناطق محروم است، ولی اگر قرار است امکاناتی در بین مدارس استان توزیع شود ملاک براساس سرانه دانش‌آموزی است. در حوزه فضا و تجهیزات به‌صورت شهرستانی رتبه‌بندی‌های خاص خودمان را داریم، ولی میزان سرانه ورزشی مرکز استان در وضعیت مناسبی نیست و در میانه جدول قرار دارد. البته با توجه به اینکه حیات مدارس را در ارزیابی‌ها به‌عنوان فضای روباز ورزشی در نظر گرفتند ممکن است جایگاه برخی از شهرستان‌ها در این رتبه‌بندی از بقیه مناطق استان بهتر در نظر گرفته شود و این در حالی است که با توجه به موقعیت جغرافیایی استان، عملاً استفاده از این فضای روباز حیات مدرسه از آغاز مدارس در مهرماه تا اواسط اردیبهشت ماه سال بعد برای دانش‌آموزان فراهم نیست و لذا ملاک رتبه‌بندی در استان همدان، شیوه خاص خودش را دارد. بنده اعتقاد دارم مترژ و اندازه فضاهای موجود در مدارس، ملاک خوبی برای ارزیابی مدارس و شهرستان‌ها نیست و به‌نظرم میزان استفاده از این فضاهای در اختیار مدارس،

ملاک بهتری برای ارزیابی و رتبه‌بندی است. در مقوله محتوا و برنامه، برنامه‌های ما مبتنی بر سند تحول بنیادین است. در سالیان گذشته تمام محتوای آموزشی ما بر مبنای تفاهم‌نامه‌ای بود که بین وزارت متبوع و حوزه معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش منعقد می‌شد. امسال اتفاق مبارکی که به قوت در حال پیگیری است، پیاده کردن اهداف مورد نظر در ساحت زیستی و بدنی دانش‌آموزان به‌عنوان یکی از ساحت‌های شش‌گانه موردنظر در سند تحول است. امسال در ۱۹ منطقه آموزشی و پرورشی در استان، ۳۴ برنامه در حوزه تربیت بدنی و سلامت پیش‌بینی شده است و می‌توانیم برنامه‌های ابتکاری استان را نیز در متن این برنامه لحاظ کنیم، ولی به دلیل هماهنگی با سایر استان‌ها در روند آموزشی و در بحث ارزیابی، همان برنامه کشوری را به‌صورت جدی پیگیری می‌کنیم. در طی دو سال گذشته در ارزیابی شاخص‌های عمومی و اختصاصی، حوزه معاونت تربیت بدنی و سلامت در استان حائز امتیازات کامل شده است و از این منظر باید از زحمات همکارانم تشکر کنم. اما راجع به محتوا، امروز در بحث تربیت بدنی دارای محتوای غنی هستیم و معتقدم هر فردی که به‌عنوان معلم درس تربیت‌بدنی در اختیار آموزش و پرورش قرار می‌گیرد هم به لحاظ بنیه علمی و هم به لحاظ بنیه اعتقادی دارای شاخص‌هایی است که می‌تواند حدود ۳۶ واحد تربیت بدنی را برای دانش‌آموزان برنامه‌ریزی کند. البته معلم تربیت‌بدنی ویژگی‌هایی نیز دارد و باید از یک نوع آزادی عمل به دلیل نقش مؤثری که در تربیت افراد دارد، برخوردار باشد. معلم تربیت بدنی به دلیل در اختیار داشتن امکانات و فضاهای متنوع و همچنین مدیریت رشته‌های متنوع، دارای ابعاد کاری بسیار پیچیده است. در حوزه محتوا با توجه به سابقه حدود ۲۲ ساله خودم در تربیت بدنی آموزش و پرورش که نیمی از آن نیز در بدنه کارشناسی و اداری سپری شده است، خوشبختانه اقدامات خوبی در سطح وزارت‌خانه برای معلمان از لحاظ در اختیار داشتن طرح برنامه منسجم و قوی فراهم شده است. در زمان آقای هاشمی که از افتخارات این استان هستند و معاونت تربیت بدنی و سلامت در زمان حضور ایشان در وزارتخانه ایجاد شد، از دوران ابتدایی و در پایه سوم برای آموزش شنا به دانش‌آموزان طرح سباح در نظر گرفته شد و ما در استان از پایه دوم تا پایه نهم طرح‌های مختلفی را در نظر گرفتیم که به‌صورت

**در بخش
تربیت بدنی با
وجود کمبود حدود
یک‌صد معلم
تربیت بدنی، با
کمترین چالش در
استان مواجهیم و
چالش اصلی ما در
بخش سلامت است**

امروز در استان
همدان به برکت
اجرای طرح سباح
علاوه بر آموزش
دانش آموزان با
رشته مفرح شنا
شاهد ساخت ده
مجموعه استخر ویژه
آموزش و پرورش در
استان هستیم

حرفه‌ای نبود، ولی برای جلب توجه همگان و به‌ویژه اولیا و همت مسئولان برای فراهم کردن امکانات و همچنین کشف استعدادها مؤثر بود. بنابراین برای آموزش سواد حرکتی دانش‌آموزان برای هر سن و در هر مقطعی، آموزش رشته‌ای خاص را در نظر گرفتیم که با طرح سباح شروع شد و با طرح طناب‌زنی در پایه چهارم، ژیمناستیک در پایه پنجم، دو و میدانی در پایه ششم، تا رشته‌های توبی مثل هندبال در پایه نهم ادامه یافت. چند سالی است که این مقوله مورد توجه نیست، اما امروز هیچ مدرسه و هیچ معلم تربیت بدنی بدون محتوا نیست، کما اینکه کتاب راهنمای معلم در حوزه تربیت بدنی سرلوحه محتوای این درس در مدارس است.

راجع به طرح‌های کشوری در پایه‌های مختلف در مدارس صحبت کردید. طرح سباح به‌عنوان یکی از این طرح‌ها قاعدتاً در استان همدان اجرا شد و با وجود فقدان استخر در آموزش و پرورش استان، چگونه این طرح را اجرا کردید و با چه نقاط ضعف و قوتی در اجرای طرح‌های کشوری مواجه شدید؟

قطعاً هیچ برنامه‌ای بدون نقطه‌ضعف نیست و البته بی‌انصافی است که نقاط قوت طرح‌های اجرا شده در مدارس نیز دیده نشود. البته از برکات اجرای طرح سباح در سال‌های اجرا که حدود دو سال به قوت اجرا شد این بود که برای دانش‌آموزان حتی در دورترین و محروم‌ترین نقاط استان این امکان فراهم شد تا حداقل دوازده جلسه به آموزش شنا بپردازند و با فضای استخر آشنا شوند. امروز در نبود اجرای این طرح، آیا خانواده‌ها می‌توانند هزینه آموزش شنا را که هم در شریعت اسلام و هم در جامعه امروز به‌عنوان یک رشته مفرح و مفید به آن نگاه می‌شود تأمین کنند. با این استدلال در سال‌های اجرای طرح سباح برای حدود دو یا سه سال، این طرح تأمین اعتبار شد و اگر چه برخی انتظار داشتند دانش‌آموزان در طی این دوازده جلسه شنا را به‌صورت حرفه‌ای بیاموزند، ولی در اغلب موارد این اتفاق نمی‌افتاد. البته شاید در مواردی نیز برخی از دانش‌آموزان از این طریق به مسیر قهرمانی

و حرفه‌ای در ورزش شنا سوق داده شدند، اما مقوله آموزش و سواد حرکتی در ورزش شنا و همگانی کردن این رشته هدف والایی بود که در طی سه سال، ما اعتبار اجرای این طرح را در استان دریافت کردیم و قراردادهایی با اداره کل ورزش و جوانان استان بستیم و با رقم خوبی این دوازده جلسه پوشش داده می‌شد. در کنار همه این مزیت‌ها عدم اختصاص و تأمین بخش‌هایی از اعتبارات باعث ایجاد بدهی آموزش و پرورش به برخی از استخرها شد که اکنون این بدهی تمام شده است.

در حوزه فضا و تجهیزات به‌عنوان دومین مقوله مورد نیاز درس تربیت‌بدنی، امروز با وجود ۲۸۵ هزار دانش‌آموز در سطح استان، نیازمند امکانات هستیم و اگر برخی از ادارات با بودجه خودشان به اسم اداره تعاون، ورزش و جوانان، رفاهی فرهنگیان یا هر دلیل دیگر استخرهایی ساخته‌اند به‌نظر می‌توانند با تعامل آن‌ها را در اختیار فرزندان خودشان بگذارند. البته در زمان اجرای طرح سباح و پس از مشاهده کمبود استخر در استان‌ها به‌عنوان یکی از موانع اجرای طرح، ساخت ۴۰۰ استخر در کل کشور مصوب شد که سهم استان همدان ساخت ۱۰ استخر بود که از سال ۱۳۸۹ کلنگ‌زنی شدند ولی به دلیل مسائل و مشکلات اقتصادی کشور تکمیل نشدند و در دو سال گذشته با توجه به سیاست دولت مبنی بر واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام دولتی به بخش خصوصی، در اداره کل آموزش و پرورش و با همکاری نمایندگان استان مقاومت کردیم تا این استخرها برای آموزش و پرورش بمانند و تکمیل شوند. البته در ورزش شنا، دانش‌آموزان دارای پتانسیل‌های بسیار خوبی در استان هستند، کما اینکه در حوزه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان در رشته شنا، اگر امسال یکی از شناگران ما به مسابقات کشوری اعزام می‌شد بدون شک دو مدال طلا به دست می‌آورد و در ارتقای رتبه استان تأثیر بسزایی داشت. امروز در استان همدان به برکت اجرای طرح سباح علاوه بر آشنایی دانش‌آموزان با رشته مفرح شنا، شاهد ساخت ده مجموعه استخر ویژه آموزش و پرورش در استان هستیم که اقدامی بی‌سابقه برای ارتقای ورزش استان به حساب می‌آید. بنابراین در آینده‌ای نزدیک در استان همدان برای هر شهرستان یک استخر در قالب ۱۹ منطقه آموزشی در اختیار دانش‌آموزان قرار خواهد گرفت.

راجع به ورزش مدارس، برگزاری مسابقات درون مدرسه‌ای و همچنین المپیادهای ورزشی، چه اقداماتی در سطح استان انجام داده‌اید؟ آیا فعالیتی مختص به استان همدان برای دانش‌آموزان داشته‌اید؟

برای آموزش درس تربیت‌بدنی تنها دو واحد درسی کافی نیست. در استان همدان نیز به لحاظ وضعیت جغرافیایی و سرمای هوا، معمولاً آموزش این درس به فضاهای دیگر هدایت می‌شود. بنابراین ما از برنامه‌های مکمل و فوق برنامه در کنار برنامه‌های روتین کشوری استفاده می‌کنیم. برنامه‌های بسیار خوبی در سالیان گذشته برای درس تربیت‌بدنی ارائه شده است، از جمله المپیاد ورزش مدارس و مسابقات درون‌مدرسه‌ای که برای پنجمین سال متوالی در سال گذشته ما توانستیم از سطح مدرسه این رویداد را برگزار کنیم و با شور و نشاط این مسابقات تا اعزام دانش‌آموزان به مسابقات کشوری ادامه یافت.

اما طرح حیاط پویا نیز یکی دیگر از طرح‌های مورد استقبال است که با توجه به شرایط استان در حال حرکت به سمت مدارس پویا هستیم. اتفاق مبارکی که در مدارس افتاده است اختصاص یک فضای بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ متری در مدارس برای تجهیز کردن فضای ورزشی برای دانش‌آموزان است. در طی سه ماه گذشته توانسته‌ایم یازده کلاس درس تربیت‌بدنی را آماده و تجهیز کنیم، اما برای ۲۵۰۰ آموزشگاه استان، این میزان رقم ناچیزی است.

در حوزه فعالیت‌های شاخص استان برای درس تربیت‌بدنی در مدارس باید از اجرای طرح کوشا نیز صحبت کنیم که حدود پنج سال در حال اجراست و به دلیل فقر حرکتی و کمبود شادابی، کلاس درس تربیت‌بدنی و آموزش مدارس، به‌ویژه مدارس دخترانه را ملزم کردیم تا در بین ساعت‌های درسی و آموزشی، حدود دو تا سه دقیقه دانش‌آموزان را از روی صندلی‌ها بلند و حرکات کششی اجرا کنند. این اتفاق به‌عنوان یک مکمل به همراه انجام ورزش صبحگاهی و اجرای طرح ورزش و کانون‌های درون‌مدرسه‌ای در مدارس استان انجام می‌شود.

در حوزه مسابقات ورزشی، هیئت ورزشی دانش‌آموزی استان، مسابقات را به‌طور منظم براساس برنامه‌های فدراسیون ورزش دانش‌آموزی

برگزار می‌کند و برای اولین بار در طی یک دهه گذشته در حوزه قهرمانی رتبه یازدهم کشور را کسب کردیم. البته رتبه دختران بهتر از پسران بوده است، اما هدف ما توسعه ورزش همگانی در مدارس است که حدود پنجاه هزار دانش‌آموز در مسابقات و در ده رشته ورزشی در سطح استان حضور داشتند.

آیا شیوه خاصی در برگزاری مسابقات ورزشی در مدارس استان دارید؟

در حوزه مالی برای تأمین اعتبار برگزاری مسابقات گاهی با مشکل مواجهیم. از طرح مدرسه میزبان از سال گذشته استفاده کردیم و برگزاری مسابقات را بعد از در اختیار گذاشتن بودجه به مدارس واگذار کردیم. البته منظور از مدرسه میزبان این نیست که مسابقات به مدرسه‌ای واگذار شود تا در حیاط آسفالتی مدرسه که مناسب برگزاری مسابقات نیست به هر شیوه‌ای مسابقات برگزار شود، بلکه سعی شده است با هدف و برنامه‌ریزی از آبان ماه هر سال و به‌ویژه از سال گذشته، مسابقات ورزشی از سطح مدرسه، منطقه، استان و نهایتاً مرحله کشوری دنبال شود و خانواده‌ها را مجاب کنیم که در این عرصه به‌عنوان لازمه تربیتی دانش‌آموزان ورود کنند. این امر بدین معناست که بنا داریم از ورزش به‌عنوان یک پدیده اجتماعی استفاده کنیم.

جناب جعفری، شما درباره ویژگی‌های جغرافیایی و کمبود تجهیزات در ورزش مدارس استان صحبت کردید. بدون شک این فضا فرصت‌ها و تهدیدات خاصی را برای استان به‌وجود آورده است. با این تفاسیر، استان همدان مستعد چه رشته ورزشی برای دانش‌آموزان است و آیا می‌توان امیدوار بود که استعداد خاصی از بین دانش‌آموزان رشد کند و به ورزش کشور معرفی شود؟

در جلسات و محافل رسمی استان، پیگیر ایجاد فرصت‌هایی برای دانش‌آموزان استان هستیم. تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام در استان روند خوبی دارد و همین امروز علاوه بر کمک‌های وزارت آموزش و پرورش که جای تقدیر دارد، با اعتبارات استانداری و مسئولان استان، رقمی حدود ۳۵ میلیارد ریال تجهیزات ورزشی و بهداشتی تهیه شد و هفته گذشته به شکلی

ما در رشته‌های توپی و انفرادی حضور داریم و تلاش کردیم در اغلب رشته‌ها نفرات را اعزام کنیم. سال گذشته ۱۶ رشته در مقاطع تحصیلی مختلف برگزار شد که استان همدان در ۱۴ رشته اعزام داشت

مجله رشد در
ارتقای نیروی
انسانی و
دانش افزایی معلمان
و به ویژه شخص
خودم با صرف
کمترین هزینه و
زمان مؤثر بوده
و مجله رشد در
حوزه تربیت بدنی
یک ابزار قوی برای
کمک به معلمان
است

نمادین به مناطق مختلف استان ارسال شد که در طول سوابق و تجربه کاری بنده بی نظیر بود. در سال گذشته این میزان اعتبار حدود ۳ میلیارد ریال بود و افزایشی بیش از ده برابر را شاهد هستیم که نشان دهنده توجه مسئولان به اهمیت ورزش در بین دانش آموزان است. اما در سطح استان دارای رقمی حدود ۲۵۰۰ فضای آموزشی و آموزشیگاهی هستیم و برخی از آن‌ها ناچارند برای اداره درس تربیت بدنی از حیاط مدرسه استفاده کنند. بر این اساس به دنبال طرح‌هایی برای تبدیل حیاط‌های بزرگ مدارس به زمین چمن مصنوعی و همچنین احداث فضای ورزشی مناسب هستیم یا اگر درون فضای آموزشی یک فضای خوبی موجود باشد خواهان تبدیل آن به فضای ورزشی هستیم. در بحث استعدادیابی همدان با توجه به شرایط جغرافیایی خودش، در خیلی از رشته‌های ورزشی مستعد است و اینکه برخی از رشته‌ها توسط فدراسیون ورزش دانش آموزی پوشش داده نشده، باعث می‌شود گاهی در مدارس به آن‌ها پرداخته نشود. دانش آموزان استان در ورزش‌های رزمی سرآمدند، اما کشتی در خون مردمان این خطه وجود دارد و استعدادهای نابی در کشتی داریم. در رشته قایقرانی، چند مرحله استعدادیابی در سطح استان پیش برده شد و حتی با وجود فقدان امکانات این رشته در استان، این رشته در جنوب استان مستعد رشد است. اما دو و میدانی یکی از رشته‌های سرآمد استان به ویژه برای دختران دانش آموز است. البته دانش آموزان استان همدان مثل بقیه نقاط کشور در صورت فراهم شدن امکانات، مستعد رشد و نشان دادن استعدادها هستند. ما در رشته های توپ و انفرادی حضور داریم و تلاش کردیم در اغلب رشته‌ها نفرات را اعزام کنیم. سال گذشته ۱۶ رشته در مقاطع تحصیلی مختلف برگزار شد که استان همدان در ۱۴ رشته اعزام داشت. همچنین در حوزه دختران از ۱۴ رشته برگزار شده، توانستیم ۱۲ تیم اعزام کنیم.

است و از درس تربیت بدنی به عنوان یک ابزار مهم برای کاهش آسیب‌های اجتماعی، رشد و توسعه سرمایه اجتماعی استفاده شده است. ما از فرصت درس تربیت بدنی به عنوان ابزاری برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، افزایش سلامت و رشد و توسعه ورزش همگانی استفاده می‌کنیم و اگر مسئولان کشور به دنبال سرمایه‌گذاری در حوزه پیشگیری از آسیب‌ها هستند باید به تربیت بدنی اهمیت دهند. البته در سند تحول بنیادین به مدرسه به عنوان کانون تحولات آموزشی توجه ویژه‌ای شده است و مسئولان بالادستی نیز دائماً بر انجام فعالیت‌ها در مدارس تأکید دارند. اما مجدداً باید بر سه مقوله مورد نیاز در درس تربیت بدنی برای تحقق انتظارات مورد نظر اشاره کنم و معتقدم در بین این سه مقوله در حوزه نیروی انسانی و محتوا و برنامه کمترین مشکل را در اجرای درس تربیت بدنی در مدارس داریم. اما در بحث فضا و تجهیزات، واقعاً همت مسئولان باید بیش از امروز باشد. نهادهای تأثیرگذار در بودجه‌های سنواتی نباید این نگاه را داشته باشند که سهم ورزش مدارس را از کل ورزش رقم ناچیزی ببینند. لذا از ۲۷ درصد در نظر گرفته شده از محل اختصاصی مالیات بر ارزش افزوده در قالب برنامه ششم توسعه، به نظر می‌آید در اختصاص سهم ۱۵ درصدی به ورزش مدارس از محل این درآمدهای مالیاتی، با توجه به جمعیت عظیم تحت پوشش دانش آموزی در سطح کشور، تجدیدنظر شود. امیدوارم که در آینده شاهد اتفاقات خوبی برای ورزش دانش آموزی باشیم. در استان همدان با وجود رقم بالای اختصاص ۳۵ میلیارد تومان برای تأمین تجهیزات ورزشی مدارس، باید عرض کنم این رقم تنها به ۲۰ درصد از نیاز تجهیزاتی مدارس استان پاسخ‌گوست.

نظر شما راجع به مجله رشد تربیت بدنی چیست؟

برای ارتقای درس تربیت بدنی، تلاش بیشتری برای زدودن این قضیه از اذهان لازم داریم که درس تربیت بدنی در مدارس یک فعالیت فوق برنامه نیست و خوشبختانه این اتفاق در کشور ما به کمک رسانه‌ها و به ویژه مجله رشد در حال افتادن است. مجله رشد در ارتقای نیروی انسانی و دانش‌افزایی معلمان و به ویژه شخص خودم با صرف کمترین هزینه و زمان مؤثر بوده و مجله رشد در حوزه تربیت بدنی یک ابزار قوی برای کمک به معلمان است.

شما به عنوان فردی که سالیان سال در ورزش مدارس مشغول به آموزش و مدیریت هستید و به نوعی از نقاط ضعف و قوت درس تربیت بدنی در کشور آگاهی دارید، لطفاً درباره این نقاط ضعف و قوت نظر خودتان را بیان کنید؟ ایده شما برای بهتر انجام شدن درس تربیت بدنی در استان چیست؟ در طی چهل سال گذشته اتفاقات خوبی در آموزش درس تربیت بدنی در کشور رقم خورده